

Hải quan tháo gỡ vướng mắc, minh bạch hóa quy định khai báo xuất nhập khẩu hóa chất

11:04 22/05/2026

Trước những phản ánh của cộng đồng doanh nghiệp, các hiệp hội và cơ quan báo chí về vướng mắc trong quá trình khai báo thành phần hóa chất khi làm thủ tục xuất nhập khẩu, ngày 19/5/2026, Cục Hải quan đã chính thức lên tiếng nhằm tháo gỡ khó khăn và thiết lập sự đồng thuận trong việc tuân thủ pháp luật. Toàn bộ quy trình thủ tục hiện nay được khẳng định thực hiện nghiêm ngặt trên nền tảng Luật Hải quan 2014, Luật Hóa chất 2025 cùng các Nghị định hướng dẫn thi hành mới nhất.

Cơ quan quản lý nhấn mạnh, kể từ khi Luật Hóa chất 2025 chính thức có hiệu lực, Cục Hải quan hoàn toàn không ban hành thêm bất kỳ văn bản mang tính chất "giấy phép con" nào gây cản trở cho hoạt động thương mại. Công tác kiểm tra, giám sát luôn được vận hành xuyên suốt dựa trên nguyên tắc quản lý rủi ro. Điều này nhằm tạo điều kiện thông quan thuận lợi tối đa cho những doanh nghiệp có lịch sử tuân thủ tốt kỷ cương pháp luật, đồng thời siết chặt quản lý đối với các trường hợp có hồ sơ chưa rõ ràng.

Về thành phần bộ hồ sơ hải quan, người khai hoàn toàn không phải nộp thêm bất kỳ chứng từ nào nằm ngoài quy chuẩn do Bộ Tài chính ban hành. Tuy nhiên, tính chính xác và tính toàn vẹn của thông tin khai báo lại là điều kiện tiên quyết. Khi lên tờ khai, doanh nghiệp có trách nhiệm mô tả minh bạch tên hàng, thành phần, hàm lượng và tính chất lý hóa. Đối với các tờ khai bị phân luồng vàng hoặc luồng đỏ, nếu hồ sơ thiếu hụt tài liệu kỹ thuật khiến cơ quan chức năng không thể áp mã số chuyên ngành và tính thuế, công chức hải quan có đầy đủ thẩm quyền pháp lý để yêu cầu bổ sung. Trong trường hợp những tài liệu cung cấp thêm vẫn không đủ cơ sở xác định chính xác bản chất hàng hóa, cơ quan hải quan buộc phải tiến hành phân tích, phân loại hoặc trưng cầu giám định độc lập làm căn cứ quyết định thông quan.

Hải quan tháo gỡ vướng mắc, minh bạch hóa quy định khai báo xuất nhập khẩu hóa chất. Ảnh minh họa

Sự khắt khe này xuất phát từ đặc thù chuyên môn sâu của nhóm mặt hàng hóa chất. Dưới góc độ quản lý nhà nước, những chênh lệch cực nhỏ về hàm lượng hóa chất nguy hiểm ở các ngưỡng như 0,1%, 1% hay 5% mang ý nghĩa quyết định trong việc lô hàng đó bị cấm, bị kiểm soát đặc biệt hay được hưởng quy chế miễn trừ giấy phép. Nếu doanh nghiệp không cung cấp thông tin nồng độ, cấu tạo một cách minh bạch, cơ quan hải quan sẽ không có bất kỳ căn cứ pháp lý nào để áp dụng các chính sách miễn trừ Giấy phép hay Giấy chứng nhận đủ điều kiện kinh doanh.

Liên quan đến lo ngại của doanh nghiệp về việc rò rỉ công thức sản xuất, Cục Hải quan khẳng định việc yêu cầu cung cấp thông tin là hoàn toàn đúng luật và không xâm phạm quyền lợi chính đáng của đơn vị sản xuất. Theo quy định của Luật Hóa chất 2025, các tài liệu định danh cơ bản như Phiếu an toàn hóa chất (MSDS/SDS), số nhận dạng CAS, UN, độ tinh khiết cũng như mức độ nguy hại của tạp chất hoàn toàn không thuộc phạm vi thông tin được bảo mật. Việc xuất trình các dữ liệu này không hề vi phạm nguyên tắc bảo vệ bí mật thương mại.

Thực tiễn kiểm tra cho thấy, ngay khi doanh nghiệp chủ động phối hợp và minh bạch thông tin cấu tạo hóa chất, các lô hàng đều được giải quyết thông quan vô cùng nhanh chóng. Nhằm tối ưu hóa luồng luân chuyển hàng hóa, cơ quan quản lý kêu gọi các hiệp hội ngành nghề tiếp tục đẩy mạnh công tác tuyên truyền,

giúp cộng đồng doanh nghiệp nắm vững các chính sách chuyên ngành để chủ động chuẩn bị hồ sơ chuẩn xác ngay từ khâu khai báo ban đầu.

Thành Nam